

คำพังเพย

นำเสนอเมื่อ : 3 ม.ค. 2551

คำพังเพย เป็นการกล่าวเปรียบเทียบ(อุปมา) ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
มีที่มาจากคำกล่าวต่อกันมาชานาน จากเหตุการณ์ในวิถีชีวิตของคนรุ่นก่อนๆซึ่งมีความหมายแฝง
มีลักษณะคล้ายภษิต เพื่อเป็นขคิดหรือแสดงความคิดเห็นทั่วไป
หรืออาจเป็นการกล่าวเปรียบเปรยอะไรบางอย่างโดยมิได้มุ่งเน้นการสอนใจ หรืออาจเป็นการกล่าววกระทบเสียดสีก็ได้

ตัวอย่างคำพังเพย

กินปูนร้อนท้อง : คำพังเพยนี้มาจากตุ๊กแก ว่ากันว่า ตุ๊กแกที่กินปูน (ปูนแดงที่กินกับหมากพลู)
มักจะทำอาการระวนกระวาย สงเสียงรอกแกร๊กๆ เหมือนอาการร้อนท้องหรือปวดท้อง
จึงนำเอามาเปรียบกับคนที่ทำพิธีหรือทำอะไรไว้มองยากให้ใครรู้แต่เผชิญมีใครไปแคะได้
หรือเรียบเคียงเขาหน่อยทั้ง ๆ ที่เขาไม่ได้เจตนาจะจงแต่ตัวเอง ก็แสดงอาการเป็นเชิงเดือดร้อนออกมาให้เขารู้
สำนวนนี้มักพูดกันว่า " ตุ๊กแกกินปูนร้อนท้อง "

ขนมพอสสมกับน้ำยา : ที่มาของคำพังเพยนี้เข้าใจว่ามาจาก " ขนมจีนน้ำยา "
ที่เราเคยรับประทานกันมาแล้ว คือ ขนมจีนกับน้ำยาจะต้องผสมให้เข้ากันหรือไตสวนพอสสม
จึงจะรับประทานอร่อยเรียกว่าเวลาต้กน้ำยาราดขนมลงบนขนมจีน
ต้องกะสวนให้พอสสมกับขนมจีนไตพอสสม หรือให้มีสัดส่วนเข้ากันพอสดีทั้งสองฝ่าย
เมื่อรับประทานแล้วเกิดอร่อยไม่ไหวขนมจีนอร่อย หรือน้ำยาร่อยแต่ร่อยด้วยกันทั้งสองอย่าง เรียกว่า " พอสดีกัน "
จึงเกิดเป็นสำนวนที่ดีความหมายเอวว่า ทั้งสองฝ่ายต่างพอสดีกัน จะวาช่างไหนดีก็ไม่ได้